

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Marci Valerij Martialis Epigram. lib. xiiij. diligenter
emendati**

Martialis, Marcus Valerius

Lugduni, 1518

Liber undecimus

[urn:nbn:de:bsz:31-33175](#)

LIBER. XI.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER VNDECIMVS.

VO TV,Q VO LIBERO CIO

se tendis,

Cultus syndone non quotidiana?

Nunquid Parthenium uidere tentas?

V adas, & redreas irrevolutus.

Libros non legit ille, sed libellos,

Nec musis uacat, aut suis uacaret,

E quid te satis estimas beatum

Contingunt tibi si manus minores?

Vicini pete porticum Quirini,

T urbam non habet otiosorem

Pompeius, uel Agenoris puella,

V el primæ dominus leuis carinæ,

S unt illuc duo, tresue, qui reuoluant

Nostrarum tineas inceptiarum.

S ed cum sponsio, fabulaeq; lassæ

D e Scorpo fuerint, & Incitato.

Ad Lectores.

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis

Frons, & aratoris filia Fabricij,

E t personati fastus, & regula morum

Quicquid & in tenebris non sumus, ite foras.

Clamant ecce mei in saturnalia uersus,

E t licet, & sub te præside Nervia licet.

Ad Lectores.

Lectores tetrici salebrosum ediscite Sandram.

N il mihi uobiscum est, iste liber meus est.

E P I G.

De suis Libellis.

Non urbana mea tantum pypleide gaudent
O tia, nec vacuis auribus ista damus.
Sed meus in geticis ad martia signa pruinis
A rigido teritur Centurione liber.
Dicitur & nostros cantare Britania uersus,
Quid prodest nescit sacculus ista meus.
At quam uicturas poteramus pangere chartas,
Quantaqz Pieria prælia flare tuba,
Cum pia reddiderint Augustum numina terris,
Et Meccinatem si mihi Roma daret.
P recatur Deos pro Nera Traiano.
Sacra, laresqz phrygum, quos Troie maluit hæres,
Quam rapere arsuras Laomedontis opes.
Scriptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,
Et soror, & summi filia tota patris.
Et qui purpureis iam tertia nomina fastis
Ianc refers Nerae nos precor ore pio.
Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum,
Moribus hic uiuat principis, ille suis.
In Laudem Nerae Traiani.
Tanta tibi est recti reuerentia Cæsar, & equi,
Quanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat.
Ardua res hec est, opibus non tradere mores,
Et cum tot Croisos uiceris esse Numam.
Siredeant ueteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si uacuare nemus,
Te uolet iniustus pro libertate Camillus,
Aurum Fabricius te tribuente uolet.
Te duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
Imperium tradet cum positurus erit,

LIBER. XI.

Et te priuato cum Cæsare Magnus amabit,
Donabit totas & tibi Crassus opes.

Ipse quoq; infernis reuocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

A d Romam & Dindimum.

Vnitis falciferi senis diebus,

Regnator quibus imperat fritillus,

Versu ludere non laborioso

Permittis puto pileata Roma;

Risisti, licet ergo, nec uetamur.

Pallentes procul hinc abite cure

Quicquid uenerit obuium, loquamur

Morosa sine cogitatione.

Misce dimidios puer trientes,

Quale Pythagoras dabat Neroni;

Misce Dindime sed frequentiores,

Possum nil ego sobrius, bibenti

Succurrunt mihi quindecim poetæ,

Da nunc basia, sed catulliana,

Quae si tot fuerint, quot ille dixit,

Donabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

Iam certe stupido non dices Paula marito,

Ad mecum quoties longius ire uoles,

Cæsar in albanum iussit me mane uenire,

Cæsar circæos, iam strophatalis abit.

Penelope licet esse tibi sub principe Nerua,

Sed prohibet scabies, ingeniumq; uetus.

In solis quid ages? ægram simulabis amicam,

Hærebit dominæ uir comes ipse sue.

Ibit & ad fratrem tecum, matremq;, patremq;,

Quas igitur fraudes ingeniosa paras?

E P I G.

Dicet & histericam se forsitan altera moecha
In sinuesano uelle sedere lacu.

Quanto tu melius, quoties placet ire fututum
Quæ uerum manus dicere Paula uiro.

De Basijis sui pueri.

Lassa quod externi spirant opobalsama drauci,
Ultima coricio quæ cadit aura croco.

Poma quod hiberna maturescensia capsæ,
Arbore quod uerna luxuriosus ager.

De palatinis dominæ quod serica prælis,
Succina uirginea quod regelata manu.

Amphora quod nigri, sed longe fracta falerni,
Quod qui sicanias detinet hortus apes.

Quod Cosmi redolent alabastra, fociq; deorum,
Quod modo dinitibus lapsa corona comis.

Singula quid dicam? non sunt satis, omnia misce,
Hoc fragrant pueri basia mane mei.

Scire cupis nomen, nil præter basia dicam.
Iuro tibi nimium scire Sabine cupis.

De Statua Memoris.

Clarus fronde Iouis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno.

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus,
Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum suum.

Tolle puer calices, tepidiq; toremata Nili,
Et mihi secura pocula trade manu.

Trita patrum labris, & tonso pura ministros,
Antiquus mensis restituatur honor.

Te potare decet gemmas, qui mentora frangis
In scaphium moeche Sardanapalle tua.

In zoilum.

Ius tibi natorum uel septem zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis.

Quisquis flamineam teris uiator,
Noli nobile præterire marmor.
Vrbis delitiae, salesq; Nili,
Ars, & gratia, lusus, & uoluptas,
R omani decus, & dolor theatri,
A tque omnes ueneres, cupidinesq;;
H oc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono.

Hæredes nolite breuem sepelire Colonum,
Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De Libro suo.

Sunt carthæ mihi, quas Catonis uxor,
E t quas horribiles legant sabine,
Hic totus uolo rideat libellus,
E t sit nequior omnibus libellis,
Q ui uino madeat, nec erubescat
Pingui sordidus esse cosmiano.
L udat cum pueris, amet puellas,
N ec per circuitus loquatur illans,
E x qua nascimur omnium parentem,
Q uam sanctus numa Mentulam uocabat,
V ersus hos tamen esse tu memento
S aturnalitios Apollinaris,
M ores non habet hic meus libellus.

Ad Lectores.

Qui grauis es nimium, potes hinc iam lector abire
Quo libet, urbanæ scripsimus ista togæ.
Nam mea lampas facio lasciuit pagina uersu,

E P I G.

Et tartessiaca concrepat æra manu.
O quoties rigida pulsabis pallia uena,
Siis grauior Curio, Fabricioq; licet.
Tu quoque nequitas nostri, lususq; libelli
Vda puella leges, sis patauina licet.
Erubuit, posuitq; meum Lucretia librum,
Sed coram Bruto, Brute recede, leget.

Ad Sabinum.

Non omnis nostri nocturna est pagina libri,
Inuenies q; quod mane Sabine legas.

In Lupum.

Donasti Lupe rus sub urbe nobis,
Sed rus est mihi maius in fenestra.
Rus hoc dicere, rus potes uocare?
In quo ruta facit nemus Didnae,
Argutæ tegit ala quod cicadæ,
Quod formica die comedit uno,
Clausæ cui folium rose corona est,
In quo non magis inuenitur herba,
Quam costi folium, piperue crudum.
In quo nec cucumis iacere rectus,
Nec serpens habitare tota possit.
E rucam male pascit hortus unam.
Consumpto moritur culex salicto.
Et talpa est mihi fossor, atq; arator.
Non boletus hiare, non mariscæ
Ridere, aut violæ patere possunt.
Fines mus populatur, q; colono
Tanquam sus Calydonius timetur,
Et sublata uolantis ungue Progne
In nido seges est hirundinino,
Et cum stet sine falce, Mentulaq;

Non est

LIBER. XI.

Non est dimidio locus Priapo.
Vix implet coeleam peracta messis,
Et mustum nuce condimus picata.
Errasti Lupe litera sed una,
Nam quo tempore prædium dedisti,
Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Gallam.

Queris cur nolim te ducere Galla? diserta es,
Sæpe solcetissimum Mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem.

Cæsar Augusti lasciuos liuide uersus
Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi poenam
Fulvia constituit, se quoque uti futuam.
Fulviam ego ut futuam, quid si me Manius oret?
Pædicem, faciam? non puto si sapiam.
Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
Carior est ipsa Mentula? signa canant.
Ab soluis lepidos nimirum Auguste libellos,
Qui scis Romana simplicitate loqui.

In Lydiam.

Lydia tam laxa est, equitis quam culus aheni.
Quam celer arguto qui sonat ære trochus,
Quam rota transmisso toties impacta petauro,
Quam uetus à crassa calceus uidus aqua,
Quam quæ rara uagos expectant retia turdos,
Quam pompeiano uela negata noto,
Quam quæ delphiticō lapsa est armilla cinædo,
Culcitra leuconico quam uidiuata suo,
Quam ueteres brachæ Britonis pauperis, & quam
Turpe rauennatis guttur onocrotali.
Hanc in piscina dicor futuisse marina,

E P I G.

Nescio, piscinam me futuisse puto.

In Prediconem masturbantem,

Mollia quod niuei duro teris ore Galeſi

Basia, quod nudo cum Ganymede iaces.

Quis negat hoc nimium? sed sit satis, inguina saltēm
Parce fututriſi ſollicitare manu.

Leuibus in pueris plus hæc, quā Mentula, peccat,
Et faciunt digiti, præcipitantesq; uirum.

Inde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri
Barba, nec in clara balnea luce placent.

Diuit natura mares, pars una puellis,
Vna uiris genita est, utere parte tua.

In Syllam.

Nubere Sylla mihi nulla nō lege parata eſt,
Sed Syllam nulla ducere lege uolo.

Cum tamen instaret, decies mihi dotis in auro
Sponta dabis dixi, quid minus eſſe potest?

Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,
Communis tecum nec mihi lectus erit.

Complectarq; meā, nec tu prohibebis, amicam,
Ancillam mittes, sed mihi iussa, tuam.

Tespectante dabit nobis lasciuia minister
Basia, siue meus, siue erit ille tuus.

Adecoenam uenies, sed sic diuisa recumbes,
Ut non tangatur pallid nostra truis.

Oscula rara dabis nobis, & nō dabis ultro,
Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.

Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
Inuenies qui te ducre Sylla uelit.

Ad Labullum.

Dum te proſequor, & domum reduco,

Aurem dum tibi preſto garrienti,

L I B E R . X I .

E t quicquid loqueris, facisq; laudo,
Q uot uersus poterant Labulle nasci?
H oc damnum tibi non uidetur esse,
S i quod Roma legit, requirit hospes,
N on deridet eques, tenet senator,
L audat causidicus, poeta carpit,
P ropter te perit, hoc Labulle uerum est.
H oc quisquam ferat, ut tibi tuorum
S it maior numerus togatulorum,
L ibrorum mibi sit minor meorum?
T riginta prope iam diebus una est
N obis pagina uix peracta, sic est
C um coenare domi non uult poeta.

In Linum.

I lla salax nimium, nec paucis nota puellis
S tare Lino desit Mentula, lingua caue.

Ad Thelesphorum.

O mibi grata quies, o blanda Telesphore cura,
Q ualis in amplexu non fuit ante meo,
B asia da nobis netulo puer uida falerno,
P oculi da labris facta minora tuis.
A ddideris, super haec Veneris si gaudia uera,
E ssē negem melius cum Ganymede Ioue.

Ad Flaccum.

F erreus es, si stare potest tibi Mentula Flacce,
C um te sex cyathos orat amica dare.
V el duo frusta rogat Cybū, tenuemue lacertum,
N ec dignam toto se botryone putat,
C ui portat gaudens ancilla paropside rubra
A lecem, sed quam protinus illa uoret,
A ut cum persfricuit frontem, posuitq; pudorem,
S uccida palliolo uellera quinque petit.

S ii

EPIG.

At mea me libram foliati poscat amica,
Aut uirideis gemmas, sardonicasue pares,
Nec nisi prima uelit de tusco serica uico,
Aut centum aureolos, sic uelut æra roget.
Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ,
Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.

De Phrenetico medico.

I nudus fit medicus siccus phreneticus Eucli,
Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.

Ad Phyllidem.

Languida cum uetula tractare uirilia dextra
Cœpisti, iugulor pollice Phylli tuo.

Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis,
Horis me refici uix puto posse decem.
Blanditas nescis, dabo dic tibi millia centum,
Et dabo setini iugera culta soli.

A ecipe uina, domū, pueros, Chrysendeta, mensas.
Nil opus est digitis, sic mihi phylli frica.

In Zoilum.

O s male caufidicis, & dicis olere poetis,
Sed fellatori Zoile peius olet.

In Cæciliūm.

A treus Cæcilius cucurbitarum
Sic illas quasi filios Thyestæ
In parteis lacerat, secatq; mille,
Gustu protinus has edes in ipso,
Has prima feret, altera' ue coena,
Has coena tibi tercia reponet,
Hinc seras epidipnidas parabit,
Hinc Pistor fatuas facit placentas,
Hinc & multipliceis struit tabellas.
Et notas cariotidas theatris,

L I B : X L

Hinc exit uarium quoquo minutal,
Vt lentem positam, fabamq; credas,
Boletos imitatur, & botellos,
Et caudam cybij, breueisq; mænas,
Hinc cellarius experitur artes,
Vt condat uario uaser sapore
In ruta folium capellianda.
Sic implet gabatas, paropsidasq;
Et leues scutulas, canasq; lanceis
Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
Vnum ponere ferculis tot assent.

In Nestorem.

Nec toga, nec focus est, nec tritus cimice lectus,
Nec tibi de bibula sarta palude teges,
Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
Nec sera, nec clavis, nec canis, atq; calix,
Tu tamen affectas Nestor dici, atque uideri
Pauper, & in populo queris habere locum,
Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
Non est pauperies Nestor habere nihil.

De Prasino.

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
Peruenit, & uictor præmia plura refert.
I nunc liuor edax dictu cessisse Neroni,
Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro.

Aedes emit Aper, sed quas, nec noctua uellet
Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
Vicinos illi nitidus Maro possidet hortos,
Cenabit belle, non habitabit Aper.

Ad Fabullum.

Ignotos mihi cum uoces trecentos,

S iij

EPIG.

Quare non ueniam uocatus ate
Miraris, quererisqz, litigasqz,
Solus coeno Fabulle non libenter.

De Caio Proculo.

Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
Signat, iō notis redditus ecc e meis.
Desperasse iuuat, ueluti iam rupta sororum
Fila, minus gaudent, qui timuere nihil.
Hypne quid expectas piger, immortale falernum
E unde, senem poscunt talia uota cadum.
Quincunces & sex cyathos, bessimqz bibamus,
Caius ut fiat Iulius, & Proculus.

In Zolium.

Zoile quid tota gemmam praeingere libra
Te iuuat, & miserum perdere sardonycha.
Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,
Non eadem digitis pondera conueniunt.

De Mulione surdo.

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,
Miraris pretium tam graue, surdus erat.

In Charidemum.

Canarum fueras motor Charideme mearum,
Et pueri custos, assiduusqz comes.
Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba,
Et queritur labris puncta puella meis.
Sed tibi non creui, te noster uillicus horret,
Te dispensator, te domus ipsa pauet.
Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.
Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.
Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis,
Et uix a ferulis abstinet ira manum.
Si tyrios sumpsi cultus, unxi ue capillos,

LIBER. XI.

E xclamas nunquā fecerat ista pater.
Et numeras nostros astricla fronte trientes,
T anquam de cella sit cadus ille tua.
D esine, non possum libertum ferre Catonem,
E sse uirum iam me dicet amica tibi.

De Luperco.

F ormosam Glyceran amat Lupercus,
E t solus tenet, imperatq; solus,
Q uam toto sibi mense non fututam
C um tristis quereretur, & roganti
C ausam reddere uellet Seliano,
R espondet Glycere dolere dentes.

De Amynta.

I ndulget pecori nimium dum pastor Amyntas,
E t gaudet fama, luxuriaq; gregis,
C edenteis oneri ramos, siluamq; fluentem,
V icit concussas ipse secutus opes.
T riste nemus dire uetus speresse rapina,
D amnauitq; rogis noxia ligna pater.
P inguis Lygde sues habeat uicinus Iolas,
T e satis est nobis annumerare pecus.

In Cæciliarum.

V idua cum poscas epigrammata, mortua ponis
L emmata, quid fieri Cæciliane potest?
M ella iubes hyblaæ tibi, uel hymettia nasci,
E t thyma cecropiae corsica ponis api.

In Vxorem.

D eprendum in puerò tetricis me uocibus uxor
C orripis, & culum te quoq; habere refers.
D ixit idem quoties lasciuo Iuno tonanti?
I lle tamen gracili cum Ganymede iacet.
Incurvabat Hylam posito Tyrinthius arcu,

S iii

EPI G.

T u Megadram credis non habuisse nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiva, sed illas
Oebalius flamas iussit abire puer.
Bryseis multum quamvis auersa iaceret,
A eacide propior leuis amicus erat.
Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus,
Teq; puta cunnos uxor habere duos.

Ad Senem orbum.

O rbus es, & locuples, & Bruto consule natus,
E sse tibi ueras credis amicitias?
S unt uera sed quas iuuenis, quas pauper habebas,
Q ui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantharum.

I ntrasti quoties inscriptæ limina cellæ,
S eu puer arrisit, siue puella tibi,
C ontentus non es foribus, uel oq; s, seraq; s,
S ecretumq; iubes grandius esse tibi.
O blinitur minima si qua est suspicio rimæ,
P uncta q; lasciuia que teribrantur acu.
N emo est tam teneri, tam solliciti q; pudoris,
Q ui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Maeium.

I am nisi per somnum non arrigis, & tibi Maeui
I ncipit, & medios meiere uerba pedes,
T ruditur & digitis pannacea Mentula lassis,
N ec leuat extinctum sollicitata caput,
Q uid miseris frustra cunnos, culosq; lacefiss;
S umma petas, illic Mentula uiuit anus.

In Blataram.

O mnia fœmineis quare dilecta ceteruis
B alnea deuitat Blatara ne futuat.
C ur nec pompeia lensus spatiatur in umbra,

L I B E R . X I .

N ec petit Inachidos limina? ne futuat.
C ur lacedæmonio luteum cæromate corpus
P erfundit gelida uirgine? ne futuat.
C um sic foeminei generis contagia uitet,
C ur lingit cunnū Blatara? ne futuat.

De Silio.

S ilius hæc magni celebrat monumenta Maronis,
I ugera facundi qui Ciceronis habet.
H æredem, dominumq; sui, tumuliq; , larisq;
N on aliud mallet, nec Maro, nec Cicero.
In Phyllida.

N ullus est hora tibi qua non me Phylli furentem
D espolies, tanta calliditate rapis.
N unc plorat speculo fallax ancilla relicto,
G emma uel a digito, uel cadit aure lapis.
N unc furtiuā lucri fieri bombycina possunt.
P rofertur Cosmi nunc mihi siccus onyx.
A mphora nunc petitur nigri cariosa falerni,
E xpict ut somnos garrula saga tuos.
N unc ut emam grandem lupum, nullumue bilibrem,
I ndixit coenam diues amica tibi.
S it pudor, & tandem ueri respectus, & equi,
N il tibi Phylli nego, nil mihi Phylli nega.

De Silio.

I am prope desertos cineres, & sancta Maronis
N omnia qui coleret pauper, & unus erat.
S ilius arpino tandem succurrit agello,
S ilius & uatem non minus ipse tulit.

De Titio.

T anta est quæ Titio columna pendet,
Q uantam lampasiae colunt puellæ.
H ic nullo comitante nec molesto,

E P I G.

T *Thermis grandibus, & suis lauatur.*

A *nguste Titius tamen lauatur.*

A *d Iulium Cerealem.*

C *oenabis belle Iuli Cerealis apud me,*

C *onditio melior si tibi nulla, ueni.*

O *ctauam poteris seruare, lauabimur una,*

S *cis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.*

P *rima tibi dabitur uentri lactuca mouendo*

V *tilis, & porris fila resecta suis.*

M *ox uetus, & tenui maior cordilla lacerto.*

S *ed quam cum rute frondibus oua tegant.*

A *ltera non deerūt temui uersata fauilla,*

E *t uelabrensi massa recocta foco.*

E *t quæ picenum senserunt frigus oliuæ,*

H *æc satis in gustu, cætera nosse cupis?*

M *entiar ut uenias, pisces, conchylia, sumen,*

E *t tortis saturas, atq; paludis aues.*

Q *ua nec stella solet rara nisi ponere coena,*

P *lus ego polliceor, nil recitabo tibi.*

I *pse tuos nobis relegas licet usque gigantas*

R *ara uel æterno proxima Vergilio.*

D *e Claudia Ruffina.*

C *laudia Cæruleis cum sit Ruffina britannis*

E *dita, cur latiæ pectora plæbis habet?*

Q *uale decus formæ, romanam credere matres*

I *talides possunt, attibides esse suam.*

D *ü bene quod sancto peperit fœcunda marito*

Q *ut sperat generos, quotq; puella nurus.*

S *ic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno,*

E *t semper natis gaudeat illa tribus.*

In *oilum.*

V *nguenta, & casias, & olentem funera myrrham,*

L I B E R . X I .

Turaq; de medio semicremata rogo,
Et que de stygio rapuisti cinnama lecto,
Improbè de turpi l'oil redde sinu.
A pedibus didicere manus peccare proterue,
Non miror furem, qui fugitiuus erat.

Ad Vrbicum.

Hortatur fieri quod te Lopus Urbice patrem.
Ne credas, nihil est quod minus ille uelit.
Ars est captandi quid nolis, uelle uideri,
Ne facias optat, quod rogit, ut facias.
Dicat prægnantem tuas se Cosconia tantum,
Pallidior fiet iam pariente Lopus.
Attu consilio uidearis ut usus amici,
Si morere, ut factum te putet esse patrem.

In Cheremontem.

Quod nimium laudas Cheremon stoice mortem,
Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.
Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,
Et tristis nullo quitepet igne focus.
Et teges, atq; cimex, & nudi sponda grabati,
Et breuis, atq; eadem nocte, dieq; togæ.
O quam magnus homo es, qui fece rubentis acetii,
Et stipula, & nigro pane carere potes.
Lingonicis agedum tumeat tibi culitra lanis,
Constringatq; tuos purpura texta toros.
Dormiat & tecum, qui, cum modo cœcuba miscet,
Coniuias roseo torserat ore puer.
O quam tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.
Rebus in angustis facile est contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad Seucrum.

E P I G.

Miraris docto quod carmina mitto Seuero,
Ad cœnam quod te docte Seuere uocem,
Iuppiter ambrosia satur est, & nectare uiuit,
Nos tamen exta Iouis, tura, merumq; damus.
Omnia cum tibi sint dono concessa deorum,
Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Telesphorum.

Cum me uelle uides, tecumq; Telesphore sentis,
Magna rogas, puto me uelle negare licet?
Et nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,
Permittunt in me quæ tibi multa nates.
Quid si me tonsor, cum stricta nouacula supra est,
Tunc libertatem, diuinitasq; roget?
Promittam, nec enim rogat illo tempore tonsor,
Latro rogat, res est imperiosa timor.
Sed fuerit curua cum tutâ nouacula theca,
Frangam tonsori crura, manusq; simul.
At tibi nil faciam, sed lata mentula lana
Ae xæξει cupidæ dicet auaritiae.

De Charino.

Senes Charinus omnibus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos.
Nec cum lauatur, causa quæ sit, queritis,
Dactylothecam non habet.

De Chione & Phlogide.

Sit Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.
Vlcus habet Priami, quod tendere possit alutam,
Quodq; senem pylium non sinat esse senem.
Vlcus habet, quod habere suam uult quisq; puellam,
Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.
At Chione non sentit opus, nec uocibus ullis

L I B . X I

Aduiuat, absentem, marmoredamq; putas.
Exorare dei si uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam pretiosa dare,
Hoc quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Ut Phlogis, & Chione qd Phlogis Uetus habet.
De Maneio.

Lingua maritus mœchus ore Maneius
Summenianis inquinatior buccis,
Quem cum fenestra uidit a suburana
Obscena nudum lena fornicem clausit,
Mediumq; manult basiare, quam summum,
modo que per omnes uiscerum tubos ibat,
E tuoce certa, conscientiaq; dicebat
Puer, an puella matris esset in uentre.
Gaudete cumni, uestra nangs res acta est,
Arrigere linguam non potest fututricem.
Nam, dum tumenti mersus hæret in uulua,
Et nagienteis intus audit infantes,
Partem gulosa soluit indecens morbus,
Nec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbia.

Lesbia se iurat nunquam gratis esse fututam,
Verum est, cum futui uult, numerare solet.

In Philomusum.

Spectas nos Philomuse cum laudamur,
Et quare mihi tam mutonati
Sint leues pueri subinde queris,
Dicam simpliciter tibi roganti.
Pædicant Philomuse curiosos.

In Faustum.

Nescio tam multis quid scribas Fauste puellis,
Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

E P I G.

In Iustinum.

S excenti crenant a te Iustine uocati
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit.
Inter quos memini non ultimus esse solebam,
Nec locus hic nobis inuidiosus erat,
Postera sed festæ reddis solennia mensæ,
S excentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

E t delator es, & calumniator,
E t fraudator es, & negotiator,
E t fellator es, & lanista, miror
Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

N il mihi das uinus, dicens post fata daturum,
Si non es stultus, scis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

P arua rogas magnos, sed non dât hæc quoq; magni,
Vt pudeat leuius te Matho, magna roga.

Epi. Canis Lydæ.

A mphitheatrales inter nutrita magistros
Venatrix, syluis aspera, blanda domi.
L ydia dicebat domino fidissima dextra,
Qui non Erigones mallet habere canem,
Nec qui dictæ Cephalum de gente secutus
Luciferae pariter uenit ad astra dece,
Non me longa dies, nec inutilis abstulit atas,
Qualia dulichio fata fuere cani,
Fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus,
Nec queror infernas quāuis cito rapta sub umbras,
Non potui fato nobiliore mori.

In Tuccam.

L I B. X I.

V endere Tucca potes centenis millibus emptos?

P loranteis dominos uendere Tucca potes?

N ec te blanditiae, nec uerba, rudesq; querela,

N ec te dente tuo saucia colla mouent?

A h facinus tunica patet inguen utring; leuata,

I nspiciturq; tua mentula facta manu.

S i te delectat numerata pecunia, uende

A rgentum, mensas, myrrhina, rura, domum.

V ende senes seruos, agros & uende paternos

N e pueros uendas, omnia uende miser.

L uxuria est emere hos, q; enim dubitat ue, negat ue?

S ed multo maior uendere luxuria est.

D e Leda.

H istericam uetulo se dixerat esse marito,

E t queritur futui Leda necesse sibi.

S ed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,

S eq; refert potius proposuisse mori.

V ir rogat ut uiuat, uirideis nec deserat annos,

E t fieri quod iam nō facit ipse, sinit.

P rotinus accedunt medici, mediceq; recedunt,

T ollunturq; pedes, o medicina grauis.

D e Nata.

D rauci Nata sui uocat pipinnam,

C ollatus cui gallus est Priapus.

I n Lygdem.

V enturum iuras semper mihi Lygde roganti,

C onstituisq; horam, constituisq; locum.

C um frustra iacui longa prurigine tentus,

S uccurrit pro te sēpe sinistra mihi.

Q ui d precor o fallax meritis, & moribus istis,

V mbellam lusca Lygde feras dominae.

D e Bacchara.

E P I G.

Curandum penem commisit Bacchard græcus
Rinaldi medico, Bacchard gallus erit.

In Cæliam.

Theca tectus ænea lauatur
Tecum Cælia seruus, ut quid oro,
Non sit cum cithare dus, aut Choræles,
Non uis ut puto, Mentulam uidere?
Quare cum populo lauaris ergo,
Omnes an tibi nos sumus spadones?
Ergo ne uidearis inuidere,
Seruo Cælia fibulam remitte.

Ad Pætum.

Soluere Pæte decem, tibi me festertia cogis,
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
Ne noceant oro mihi non mea crimina, tu qui
Bis centend potes perdere, perde decem.

In Vacerram.

In omnibus Vacerra quod conclauibus
Consumit horas, & die tota sedet,
Cenaturit Vacerra, non cedaturit.

Ad Victorem.

Vtere foemineis complexibus, utere Victor,
Ignotumq; sibi mentula discat opus.
E lamea texuntur sponsæ, iam virgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nupta tuos.
Pædicare semel cupidus dabit illa marito,
Dum metuit teli munera prima noui.
Sæpius hoc fieri nutrix, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer ista tibi est.
Hoc eu quantos æstus, quantos patiere labores,
Si fuerit cunnus res peregrinatibi.
Ergo suburane tyronem trade magistræ,

Illa uirum

LIBER. XI.

Illa uirum faciet, non bene uirgo docet.

Ad Petum.

Ad primum decima lapidem quod uenimus hora

Arguinur lenta criminis pigritia,

Non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,

Misisti mulas qui mihi Pete tuas.

De Baijs.

Littus beatæ Veneris aureum Baïas,

Baïas superbae blanda dona naturæ,

Vt mille laudem Flacce uersibus, Baïas

Laudabo digne, non est satis, tamen Baïas,

Sed Martiale malo Flacce quam Baïas.

O ptare utrungq; pariter improbi uotum est:

Q uod si deorum munere hoc tibi detur,

Q uid gaudiorum est Martialis & Baiae.

De Spadone & Sene.

Cum sene cōmūnē uexat Spado Dindimus Aeglen;

E t iacet in medio sicca puella toro,

Viribus hic operi non est, hic utilis annis,

E rgo sine effectu prurit uterq; labor.

S upplex illa rogat pro se, miserisq; duobus,

Hunc iuuenum facias, hunc Citherea uirum.

De Philostrato.

A sinuē Janis coniuua Philostratus undis

C onductum repetens nocte iubente larem,

P ene imitatus obit seuis Elpenora fatis,

P raceps per longos dum ruit usq; gradus.

N on esset Nymphæ tam magna pericula passus

S i potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sofibianum.

N emo habitat gratis, nisi diues & orbus apud te,

N emo domum pluris Sofibiane locat.

T

E P I G.

Ad Antiochum tonsorem.

Qui nondum stygias descendere querit ad undas,

Tonsorem fugiat si sapit Antiochum.

Alba minus saevis lacerantur brachia cultris,

Cum furit ad phrygios entheus turba modos,

Mitior implicitas Alcon secat enterocellas,

Fractaque fabrili dedolat ossa manu.

Tondeat hic inopes cynicos, et stoica menta,

Collaque puluera nudet equina iuba.

Hic miserum scythica sub rupe Promethea radat,

Carnificem nudo pectore poseet auem.

Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænadas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela sonent.

Hæc quæcumque meo numerasti stigmata mento,

In uetuli picta qualia fronte sedent,

Non iracundis fecit grauis unguibus uxor,

Antiochi ferrum est, et scelerata manus.

Venus de cunctis animalibus Hircus habet cor,

Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

Sydere percussa est subito tibi Zoile lingua,

Dum lingis cunnun, Zoile nunc futues.

In Parthenopæum.

Leniat ut fauces Medicus, quas aspera uexat

Affidue tussis Parthenopæ tibi.

Mella dari, nucleosque iubet, dulcissimæ placentas,

Et quicquid pueros non sinit esse truceis,

Attu non cessas totis tussire diebus,

Non est hæc tussis Parthenopæ, gula est.

Ad Caridemum.

Dives eras quondam, sed tunc paedico fuisti,

Et tibi nulla diu foemina nota fuit,

L I B E R . X I .

Nunc sectaris anus, o quantum cogit egestas,
Illa fututorem te Carideme facit.

De Corisiano.

Multis iam Lupe posse se diebus

Pedicare negat Carisianus.

Causam cum modo quererent sodales,

Ventrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam.

Intactas quare mittis mihi Polla coronas?

A te uexatas malo tenere rosas.

In Crestillum.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,

Sed quæ per salebras, altaq; saxa cadunt.

Et tibi mæonio quod carmine maius habetur

Lucili columella est hic situs Metrophanes.

Attonitusq; legis terrai, frugiferai,

Accius & quicquid Pacuviusq; uomunt.

V is imiter ueteris Crestille, tuosq; poetas?

Dispeream si scis Mentula quid sapiat.

Epi. Canaces.

A colidon Canace iacet hoc tumulata sepulchro,

Vltima cui paruae septima uenit hymns.

Ah scelus, ah facinus properas quid flere uiator?

Non licet hic uitæ de breuitate queri,

Tristius est leto leti genus, horrida uultus

Abstulit, & tenero sedit in ore lues.

Ipsaq; crudeles ederunt oscula morbi,

Nece data sunt nigris tota labella rogis.

S itam precipiti fuerant uentura uolatu,

Debuerant alia fata uenire uia.

Sed mors uocis iter properauit cludere blandæ,

Ne posset duras flectere lingua deas.

T q

E P I G.

In Zoilum.

M entitur qui te uitiosum Zoile dixit.
L Non uitiosus homo es Zoile, sed uitium,

De Theodoro.

P ierios uatis Theodori flamma penates
A bstulit, hoc musis, hoc tibi Phoebe placet.
O scelus, o magnum facinus, crimenqz duorum,
N on arsit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum æmulum.

Q uod nimium liues nostris & ubiqz libellis
D etrahis, ignosco, Verpe poeta sapis.
H oc quoqz non euro, quod tu mea carmina carpas,
C orripias, & sic Verpe poeta sapis.
I llud me cruciat Solymis quod natus in ipfis,
P edicas puerum Verpe Poeta meum.
E cce negas, iurasqz mihi per templo tonantis,
N on credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum.

I ncideris quoties in basia fellatorum,
I n solio puto te mergere Flacce caput.

In Germanum.

M artia nō Rhenus salit hic Germane, quid obstas?
E t puerum prohibes diuitis imbre lacus?
B arbare non debet submoto ciue ministro
C aptiuam uitrix unda leuare fitim.

In Thelesinam.

V na nocte quater possum, sed quatuor annis
S i possum peream te Thelesina semel.

Ad Bassum.

E ffugere non est Basse basiatores.
I nstant, morantur, persecuntur, occurrun^b,
E thinc, & illinc, usquequaque, quacunqz,

L I B . X I .

Non ulcus acre, pustulae ne lucentes,
Nec triste mentum, sordidus lichenes;
Nec labra pingui delibuta ceroto,
Nec congelati gutta proderit nasi,
Et aestuantem basiant, et algentem,
Et nuptiale basium reseruantem.
Non te cucullis afferet caput testum
Lectica, nec te tuta pelle, uelocissim.
Nec uendicabit sella saepius clausa.
Rimas per omnes basiator intrabit,
Non consulatus ipse, non tribunatus,
Sæuissimæ fasces, nec superba clamosi
Lictoris abiget uirga basiatorem.
Sedeas in alto tu licet tribunalis,
Et e curulis iura gentibus reddas,
Ascendet illa basiator, atque illa
Febricitantem basiabit et flentem,
Dabit oscitanti basium, natantissim,
Dabit et cacanti, remedium mali solum est,
Facias amicum, basiare quem nolis.

In Lesbiam.

De cathedra quoties surgis, iam saepe notaui,
Pædicant miseram Lesbiam te tunicae,
Quas cum conata es dextra, conata finistra
Vellere, cum lachrymis eximis, et gemitu,
Si constringantur gemina symplegade culi,
Et Minyas intrant, cyaneasque nates.
Emendare cupis uitium deformie, docebo,
Lesbia nec surgas censeo, nec sedeas.

Ad Flaccum.

Haberem amicam nolo Flacce subtilem,
Cuius lacertos annuli mei cingant,

T iii

E P I G.

Quæ clune nudo radat, et genu pungat.

Cui serra lumbis, cuspis eminet culo,

Sed idem amicam nolo mille librarum.

Carnarius sum, pinguiarius non sum.

Ad Flaccum.

T haida tam tenuem potuisti Flacce uidere?

T u puto, quod non est, Flacce uidere potes.

In Lydiam.

N on est mentitus qui te mihi dixit habere

F ormosam carnem Lydia, non faciem.

E st ita si taceas, et si tam muta recumbas,

Q uam filet in cera uultus et in tabula.

S ed quoties loqueris, carnem quoq; Lydia perdis,

E t sua plus nulli, quam tibi lingua nocet.

A udia! adilis ne te, uideatq; caueto,

P ortentum est, quoties coepit imago loqui.

Ad Sophronium.

T anta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni,

V t mirer fieri te potuisse patrem.

In Vxorem.

V xor uade foras, aut moribus utere nostris,

N on sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tatius.

M ei iuuant tractae per pocula noctes,

T u properas pota surgere tristis aqua.

T u tenebris gaudes, me ludere teste lucerna,

E t iuuat admissa rumpere luce latus.

F ascia te, tunicae q; tegunt, obscuraque palla,

A t mihi nuda satis nulla puella patet.

B asia me capiuut blandas imitata columbas,

T u mihi das, anie qualia mane soles.

N ec motu dignaris opus, nec uoce iuuare,

N ec digitis, tanquam thura, merumq; pares.

LIBER. XI.

Masturbabantur phrygii post hostia serui,

Hectoreo quories federat Vxor equo.

Et quamvis ithaco stertente, pudica solebat

Illuc Penelope semper habere manum.

Pædicare negas, dabat hoc Cornelius Gracchus,

Iulia Pompeio, Portia Brute tibi.

Dulcia dardanio nōdum miscente ministro

P oculi, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.

S i te delectat grantias, Lucretia toto

S is licet usque die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum.

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,

S altem semissim Garrice solue mibi.

Ad Albium Maximum.

A lbi Maxime si uacabit hora,

H oc tantum lege, nanque & occupatus,

E t non es nimium laboriosus.

T ransis hos quoq; quatuor, sapisti.

Ad Septitianum.

E xplicitum nobis usque ad sua cornua librum,

E t quasi perfectum Septitianae refers.

O mnia legisti, credo, scio, gaudeo, uerum est,

P erlegi libros sic ego quinque tuos.

Ad Lectorem.

Q uamus tam longo possis satur esse libello

L ector, adhuc a me disticha pauca petis.

S ed Lupus usuram, pueriq; diaria poscunt,

L ector solue, taces, dissimulasq; uale.

T iiij